

Notitie

Datum

5 juli 2021

Zaaknummer

2021-003889

Blad

1 van 10

Aan

Jan Markink, John Berends

Kopie aan

PT Scherpenzeel, [REDACTED]

Van

[REDACTED]
Sterk Bestuur

Onderwerp

Annotatie voor PS-debat 6 juli Herindelingsadvies Barneveld-Scherpenzeel

Hieronder gaan wij in op de belangrijkste thema's in het herindelingsadvies die vragen hebben opgeroepen in PS of dat zouden kunnen doen. Voor zover van toepassing hebben wij daar recente aan PS gerichte stukken bij betrokken.

De onderwerpen die op het terrein van de commissaris liggen (integriteit, vertrouwenspersoon) zijn behandeld in een aparte annotatie.

1. Draagvlak: peilingen (representativiteit), weging draagvlak

Participatie – 1^e peiling Kieskompas

De inhoudelijke wensen, belangen en verwachtingen van inwoners bij het optreden en functioneren van hun gemeentebestuur zijn geïnventariseerd in een **participatietraject** in het najaar van 2020.

Uit de eerste peiling van Kieskompas onder inwoners komen de **issues** “voorzieningen”, “dienstverlening” en “identiteit/ zeggenschap” en “een goede financiële positie op de lange termijn” als voor inwoners belangrijkste onderwerpen. Dit resulteerde in de keuze voor de zogenoemde Variant “3-plus” in het herindelingsadvies.

Peiling gemeente en 2^e peiling Kieskompas

In de door Scherpenzeel georganiseerde inwonerspeiling (17 maart bij TK verkiezingen) is een **keuze zelfstandigheid** met samenwerking voorgelegd die **niet realistisch** was. Duurzame samenwerking met Barneveld zoals aangegeven in de peiling (variant 2) was nl. niet mogelijk.

Eind maart 2021 is in opdracht van de provincie een tweede peiling gedaan door Kieskompas. Hieraan deden 925 mensen mee: 525 uit Barneveld en 400 uit Scherpenzeel. Om de resultaten representatief te maken voor stemgerechtigde inwoners van Scherpenzeel en Barneveld, is een **weging op de resultaten** van het onderzoek uitgevoerd. De uitkomsten zijn gewogen naar geslacht, leeftijd, opleiding, en

 provincie
Gelderland

stemgedrag bij de gemeenteraadsverkiezingen (indien bekend) om het resultaat representatief te maken.

Een perfecte afspiegeling is in de praktijk niet te realiseren, maar de uitkomsten van dit onderzoek geven een **goed beeld van de opinies van inwoners**

Belangrijkste conclusie: met **meer kennis** over het herindelingsontwerp neigt men ernaar het **een goed** plan te vinden. Of in ieder geval acceptabel onder voorwaarden.

Correctie op fout invullen Kieskompas

De **link naar de vragenlijst was openbaar**, dat maakt dat in principe iedereen de gelegenheid heeft om de lijst in te vullen. Dat kan ook niet anders, omdat er geen gerichte, persoonlijke uitnodigingen zijn verstuurd. De **communicatie over het onderzoek was binnen beide gemeenten**.

In de vragenlijst werd expliciet gevraagd in welke gemeente mensen wonen. Daaruit bleek dat **69 respondenten** (van totaal ruim 900) **niet in de gemeente Barneveld of Scherpenzeel wonen**, wellicht waren zij door familie of anderszins geattendeerd op het onderzoek. Hun antwoorden zijn niet meegenomen.

Het invullen van de vragenlijst nam ongeveer 15 minuten in beslag. De vraag is in hoeverre mensen die niet in Barneveld of Scherpenzeel wonen, belangstelling hebben om deel te nemen aan een onderzoek waar zij geen (persoonlijk) belang bij hebben.

Daarnaast verschillende methodes in de vragenlijst ingebouwd om 'misbruik' waar te nemen. Daarmee zijn **31 respondenten uitgesloten** omdat ze **minder dan 65% van de vragen** beantwoord hebben, **onvoldoende tijd aan vragen besteed** hebben om deze werkelijk te kunnen lezen, of omdat ze het onderzoek **meerdere keren hadden ingevuld**.

Conclusies draagvlak

[Samenvattend staat in het HA:] met het oog op draagvlak is een herindelingsadvies voorbereid:

- dat op **inhoudelijke gronden vanuit de opgaven** voor inwoners en gebied tot stand is gekomen;
  - dat **aansluit bij de belangen, wensen en verwachtingen** van de inwoners en stakeholders van de betrokken gemeenten;
  - dat **maatschappelijk, lokaal en regionaal bestuurlijk draagvlak** heeft, al is er geen sprake van unanimititeit bij de gemeentebesturen.
- NB, de minister schrijft in haar brief van 10 juli 2020: draagvlak is belangrijk, maar **unanimititeit** bij gemeentebesturen of steun onder de meerderheid van de inwoners is **niet altijd een vereiste**.

2. Waarom dit arhi proces?

De gemeente Scherpenzee; heeft in 2019 zelf vastgesteld dat er **een evident bestuurskrachtprobleem** is. Ze heeft de kans gekregen hiervoor zelf een adequate oplossing aan de te dragen. Ze meende die gevonden te hebben door te investeren in de organisatie voor 1,2 – 1,6 miljoen per jaar. Wij hebben geoordeeld dat deze oplossing ontoereikend is, omdat **de structurele zwakten van Scherpenzeel op het gebied van organisatiekracht, bestuurlijke kracht en samenwerkingskracht niet worden opgelost**. Tevens constateerden wij dat de gemeente geen evenwichtig onderzoek naar alternatieven heeft gedaan. Tenslotte zagen wij dat de gemeente wel een forse lastenverzwaring voor de burgers toepast, maar geen structurele financiering op de lange termijn voor de extra kosten kan laten zien. Hiermee is te voorzien dat de gemeente over enkele jaren **“door het ijs zakt” wat betreft taakuitvoering en financiën**.

Dit overwegend was onze **conclusie dat de gemeente niet zelf tot een adequate oplossing van de zelf geconstateerde bestuurskrachtproblematiek kan komen**. Daarom zijn we in juli 2020 gestart met artikel 8 procedure Wet arhi.

3. Financiën

Scherpenzeel zal op middellange termijn ‘door het ijs zakken’

- De gemeente zet bijna al haar onbenutte belastingcapaciteit in ter versterking van de ambtelijke organisatie. Dit maakt de gemeente financieel veel minder wendbaar om tegenvallers in een slechtweert scenario te kunnen opvangen.
- De tekorten sociaal domein zijn € 1,5 miljoen over 2020. Dit is ongeveer 6% van de totale begroting van 2021. De Rijksbijdrage van € 7 ton is niet toereikend om dit af te dekken. De ombuigingsopgave is dus fors.
- Om de tekorten te dekken **bezuinigt de gemeente op dienstverlening, de ambities voor het versterken van het ambtelijk apparaat (BOA, WMO) en is de inzet op de toekomstvisie afgeschaald**.
- De inkomsten uit de **grondexploitatie** laten weliswaar positieve prognoses zien, maar zijn geen garantie voor een gezond meerjarenperspectief. De geraamde winstnemingen voor de komende 4 jaren fluctueren en bedragen gemiddeld € 8 ton per jaar. **De winstnemingen van de afgelopen 2 jaar, samen ca. € 6 miljoen, hebben niet geleid tot een toename van het eigen vermogen**. Het baseren van een positief financieel toekomstbeeld op basis van alleen verwachte grondexploitatie resultaten is wel erg wankel.
- De **algemene reserve** is op basis van de gerealiseerde jaarrekeningen 2018 tot en met 2020 **gedaald met € 1,9 miljoen**. Van € 6,8 eind 2018 naar € 4,9 eind 2020.

- Wij verwachten hierdoor dat Scherpenzeel **niet langdurig** in staat zal zijn om deze ontwikkelingen en nieuwe taken op te vangen zonder fors te bezuinigen op dienstverlening, bedrijfsvoering en uiteindelijk mogelijk ook voorzieningen en de belastingen nog verder te blijven verhogen.
- De reden waarom we **pro-actief** handelen is dat Scherpenzeel als zelfstandige kleine gemeente **financieel kwetsbaar** is en er **op de middellange termijn problemen** kunnen ontstaan die zich nu al beginnen af te tekenen.

Financiële vergelijking Barneveld, Scherpenzeel en nieuw te vormen gemeente

- De toetspunten in de herindelingsscan laten zien dat de **financiële positie van Barneveld en Scherpenzeel gezond** is, maar dat er onderling verschillen zijn en Barneveld of sommige punten beter scoort en Scherpenzeel op andere punten. **Complementair scoren beide gemeenten samen nog beter.**
- Wij hebben de uitkomsten van de herindelingsscan aangevuld met onze bevindingen over de ontwikkeling van de financiële situatie van beide gemeente n.a.v. de jaarrekening 2020 en analyse van de kadernota 2022-2025. De **conclusie blijft hetzelfde**, namelijk dat er nog steeds sprake is van een **financieel robuuste nieuw te vormen gemeente**. Hierover zijn de Staten op 29 juni geïnformeerd. Citaat uit de Statenbrief van 29 juni. '2021-494.
"Door de fusie van Barneveld met Scherpenzeel ontstaat een financieel solide gemeente met voldoende onbenutte belastingcapaciteit (1), een winstgevende en omvangrijke grondexploitatie (2) en een goede algemene reserve (3). Door de combinatie van de sterktes van Barneveld (1, 2, 3) en Scherpenzeel (2, 3) zal de nieuwe gemeente prima in staat zijn zich verder te ontwikkelen en voldoende robuust zijn om financiële risico's op te vangen".
- Wij stellen vast dat Barneveld in de kadernota 2022-2025 invulling en richting geeft aan de te nemen structurele maatregelen om schoon door de poort te gaan, maar Scherpenzeel de te nemen financiële maatregelen in het sociaal domein nog concreet moet invullen om tot een structureel sluitend meerjarenperspectief te komen.

Beschouwing BDO-rapport

- Zoals we eerder aangaven (PS2021-235) betreft BDO bepaalde zaken niet in het onderzoek, zoals het **realiteitsgehalte van de begroting en/of meerjarenramingen**, de daarmee samenhangende onderbouwing van ingeboekte maatregelen (zoals taakstellingen) en onderhoudsramingen, het **weerstandsvermogen** en het **perspectief van de grondexploitatie**. Vanuit het financieel toezicht kijken wij ook hiernaar in het beoordelen van de financiële positie van gemeenten. Ook de VNG ziet b.v. de onbenutte belastingcapaciteit als essentieel en, als die ten volle wordt benut, als signaal

voor het ontstaan van financiële stress. **Het BDO-rapport geeft daarmee een beperkt beeld.**

- Daarnaast gaat het BDO-rapport uit van de jaarrekening 2019. De jaarrekeningen 2020 van Barneveld en Scherpenzeel laten weer een heel ander beeld zien. **Het BDO-rapport en de scores zijn daarmee niet actueel.**
- In de vergelijking tussen Barneveld en Scherpenzeel **o.b.v. alleen het BDO-rapport worden de onderlinge verschillen** tussen beide gemeenten, zoals de grondpolitiek, **onvoldoende zichtbaar**. Zo scoort BDO vrij zwaar op de onderdelen solvabiliteit, netto-schuldquote gecorrigeerd voor versterkte leningen en grondexploitatie. Die scores bij Scherpenzeel beter dan bij Barneveld omdat Barneveld ook veel actievere grondpolitiek voert. **Actieve grondpolitiek betekent voorfinanciering en daarmee automatisch hogere netto schuldquote en een lagere solvabiliteit.**

Beschouwing memo validatie kadernota door dhr. Verhagen

Op 1 juli heeft het college van Scherpenzeel een memo naar de raad gestuurd waarin de visie van de provincie (vanuit het arhi toezicht) op de jaarrekening 2020 en de kadernota 2022-2025 wordt gehekeld. Bij de memo zat een rapport van dhr. Verhagen over hetzelfde onderwerp. Beide zijn ook op 2 juli jl. naar PS gestuurd (PS2021-511). PS kunnen daar ook vragen over stellen, daarom hieronder een korte reactie op beide stukken.

Memo Verhagen

- I.t.t. wat de memo suggereert zijn de **bevindingen van de jaarrekening 2020** van Scherpenzeel **wel besproken in een bestuurlijk overleg van 31 mei jl.** Wij hebben de **Kadernota ontvangen op 10 juni jl.** (Bestuurlijke afspraak was 8 juni). **De bevindingen zijn ambtelijk besproken en betrokken in het bestuurlijk contact.**
- Bij de beoordeling van de Kadernota hebben wij ons gebaseerd op de **informatie die door Scherpenzeel is verstrekt.** Die beoordeling doen wij aan de hand van de wet en het Beleidskader (GTK) voor elke gemeente hetzelfde.

Rapport Verhagen

- De heer Verhagen concludeert een financieel gezonde toekomst vooral op basis van twee zaken: **1. toekomstige winsten in de grondexploitatie**, die voor de lange termijn altijd onzeker zijn en **2. extra rijksmiddelen voor het Sociaal Domein.**
- **Ad 1. Het inzetten van de winsten uit de grondexploitatie levert per saldo maar kleine structurele voordelen op.** De winsten uit de afgelopen 2 jaar, samen ca. € 6 miljoen hebben niet geleid tot een toename van het eigen vermogen. Zeker bij kleine gemeenten zijn

grondexploitatie resultaten incidenteel. Er is geen continue stroom van winstgevendende projecten

- **Ad 2. De ruim € 7 ton voor 2022 die Scherpenzeel ontvangt aan extra Rijksmiddelen is nu al onvoldoende om de huidige tekorten in het Sociaal Domein van € 1,5 miljoen (2020) af te dekken** (staat ook in de Statenbrief van 29 juni). Het Rijk heeft aangegeven voor 12 juli met een richtlijn te komen die gemeenten toestaat een deel van dit bedrag te ramen voor de jaren 2023 en verder. Dit zou 75% kunnen zijn, waar Verhagen vanuit gaat, maar dit is niet zeker. Dit is dus een aanname, geen zekerheid.
- De heer Verhagen ziet geen probleem in het gepresenteerde tekort in de jaarrekening, maar ondanks een tussentijds winstneming van bijna € 4 miljoen is het Eigen Vermogen (het totaal van alle reserves) afgenomen met € 0,5 miljoen. De vraag is waar Verhagen zijn (positieve) conclusie op baseert.
- Naast een negatief saldo van € 0,4 miljoen en het dichten van het tekort op het sociaal domein van € 1,5 miljoen is er nog meer uit de reserves geput. Bijvoorbeeld ruim € 0,7 miljoen voor versterking ambtelijk apparaat. Dit maakte het binnen de jaarrekening reserveren van de grondexploitatie winsten niet zozeer behoedzaam zoals Verhagen stelt, maar juist noodzakelijk.
- De herziening gemeentefonds gaat niet eerder in dan in 2023. Het klopt dat in de nieuwe berekening het vaste bedrag wordt verhoogd, hetgeen nadelig uit kan pakken bij een herindeling (i.v.m. schaalvoordeel). Maar de herverdeling is nog niet definitief. Daarbij heeft de ROB heeft de vraag gesteld hoe de kosten van heringedeelde gemeenten, met als gevolg daarvan vaak meerdere kernen en een groter oppervlak, voldoende worden gerepresenteerd. Het is nog niet duidelijk hoe de fondsbeheerders dit hebben meegenomen in het aangepaste verdeelvoorstel dat op 8 juli a.s. door BZK en de VNG in de bijpraatsessie met gemeentebestuurders zal worden besproken.
- **11 WOZ-waarden.** Bij de beoordeling van de begroting 2021 was de opgave anders dan in de zienswijze op het herindelingsontwerp. Verhagen gaat weer uit van andere cijfers. De indruk bestaat dat de gemeente zelf niet goed weet wat haar WOZ-waarden zijn. **11**
- T.a.v. de opmerkingen over het **arhi-toezicht**:
  - Doel van Arhi-toezicht is niet alleen het voorkomen van potverteren, maar ook en vooral het **behartigen van de belangen van de gemeenten**, waarbij de provincie als toezichthouder **reguliere ontwikkelingen niet wil blokkeren**;
  - **Drempelbedragen** voor voorstellen die ter goedkeuring moeten worden voorgelegd zijn gekozen om de gemeenten in staat te stellen “normale” zaken door te kunnen laten gaan. **Beide wethouders financiën zijn hier op 20 januari jl. mee akkoord gegaan.**

- De opmerking over het wegwerken van achterstanden bij wegenonderhoud waar de heer Verhagen aan refereert zijn bij de beoordeling van de begroting 2021 door de provincie gemaakt, omdat het twee vragen betreft uit de toetspuntenlijst van het GTK 2020. Dit zijn toetspunten van het reguliere financieel toezicht en staat los van het arhi-toezicht.

Investeringsvoorstellen Scherpenzeel en Barneveld

Burgerinitiatief Zelfstandig Scherpenzeel heeft op 28 juni 2021 een brief aan PS gestuurd met het verzoek een integriteitsonderzoek in te stellen. Daarin wordt ook het arhi-toezicht geheld (discussie over investeringen door beide gemeenten, 'potverteren'). Mochten PS er een vraag over stellen: in het vervolgvoorstel van 29 juni (PS2021-494) is PS geïnformeerd over hoe wij invulling geven aan het arhi-toezicht en hoe wij omgaan met het beoordelen en goedkeuren van investeringsvoorstellen.

4. Position Paper: samenvatting van onze werkwijze

Op onze aanpak van public affairs zijn wij ingegaan in onze beantwoording van de Statenvragen PVV en SP, 30 juni aan PS kenbaar gemaakt. Twee dingen kun je er nog aan toevoegen:

1. Minister BZK heeft het position paper niet ontvangen. Position paper is bedoeld en gebruikt om nieuwe Kamerleden te informeren over dit dossier. Is regulier proces na Tweede Kamerverkiezingen.
2. Eerdere en ook recente Kamervragen (FvD) vóór besluit PS tonen een sterke informatiebehoefte bij Kamerleden aan. Daarom goed dat we dit position paper gemaakt hebben.

[Beantwoording Statenvragen PVV en SP: "Vanuit public affairs onderhouden wij actief netwerken op ambtelijk, bestuurlijk en politiek niveau. Wij hebben u hierover geïnformeerd via de Focus in de Gelderse Public Affairs (PS2020-575). Een van de daarin vermelde prioriteiten is Vitaal Openbaar Bestuur, waaronder ook de versterking van de bestuurskracht en de financiële positie van gemeenten wordt verstaan. De provincie is immers verantwoordelijk voor toezicht op de gemeenten; met name op hun financiën en de kwaliteit van het openbaar bestuur. In het position paper wordt gesproken over 'de provincie'. In het begeleidend schrijven en in mondelinge gesprekken is expliciet vermeld dat PS nog geen besluit hebben genomen.

Met de verkiezingen van maart 2021 is een nieuwe Tweede Kamer gekozen, met veel nieuwe partijen, nieuwe Kamerleden en/of Kamerleden met een nieuwe portefeuille. Het opbouwen en het onderhouden van de contacten in Den Haag is voor de provincie van essentieel belang. Sinds de installatie van de nieuwe Tweede Kamer hebben onze bestuurders daarom op meerdere dossiers, die voor Gelderland van belang zijn, kennismakingsgesprekken met (nieuwe) Kamerleden gevoerd. Ten aanzien van dit dossier is vooralsnog gesproken met drie Kamerleden (BZK-woordvoerders van VVD,

D66 en CDA) en is informatie gestuurd aan FvD, die hierover Kamervragen had gesteld. Bij de contacten met de Kamerleden is expliciet vermeld dat de besluitvorming door PS nog moest plaatsvinden. Ook zijn verscheidene werkbezoeken van Kamerleden aan Gelderland georganiseerd. Dergelijke activiteiten zijn na de verkiezing van een nieuwe Tweede Kamer gebruikelijk.”]

5. Garantstelling dorpenbeleid/zeggenschap

In een brief van 28 juni) aan PS stelt Scherpenzeel aan PS voor het **herindelingsadvies zonder de plus** te beoordelen. In hun argumentatie is het geen fusie met plus omdat er geen garanties zijn voor een commissiestelsel zoals door Scherpenzeel geëist van Barneveld. Dezelfde vraag is ook gesteld aan GS in de zienswijze van Scherpenzeel op het herindelingsontwerp.

In een bericht aan Jan Markink op 5 juli nuanceert Barneveld het beeld dat Scherpenzeel schetst als volgt (zonodig uit te citeren):

“(…) Wij zijn inderdaad op de hoogte van de brief van Scherpenzeel aan Provinciale Staten. Wij hebben deze voor kennisgeving aangenomen, aangezien de brief niet aan ons is gericht. Specifiek vraagt u onze mening over het onderdeel dorpenbeleid in de brief. **Hierin wordt gesteld dat de gemeente Barneveld niet bereid is tot het vernieuwen van het dorpenbeleid. Dit is inderdaad niet juist**, en we waren hier ook door verrast. Zoals u weet is het altijd de ambitie van gemeente Barneveld geweest om het bestaande dorpenbeleid door te ontwikkelen op basis van de ervaringen en lessen uit het verleden. In het licht van het Arhi proces hebben wij deze ambitie versneld opgepakt. Wij hebben een aantal maanden geleden als college de **bestuursopdracht dorpenbeleid** vastgesteld. Deze zat ook als bijlage bij de stukken voor de zienswijze van onze gemeenteraad. Inmiddels is voortvarend gestart met de uitvoering van de bestuursopdracht. Er is een projectleider benoemd en een projectorganisatie gevormd. De volgende stap is het opstellen van een **plan van aanpak**. Deze zal kort na de zomervakantie klaar zijn. Onderdeel van dit plan is ook de betrokkenheid en communicatie met alle betrokken partijen in de dorpen en uiteraard de gemeenteraad. Ook herhalen wij steeds de **open uitnodiging aan gemeente Scherpenzeel om vanaf het begin te participeren** en aan te sluiten in de projectgroep. Tot op heden wordt hier geen gebruik van gemaakt. Het mag duidelijk zijn dat wij in het belang van onze inwoners wel aan de slag gaan. Kortom, wij staan in de startblokken. **Door Scherpenzeel wordt ook gesteld dat wij niet instemmen met een bestuurscommissie. Ook deze uitspraak vraagt nuanceren**. Omdat wij aan het begin staan van de dorontwikkeling willen wij nu nog geen uitspraak doen over vorm en inhoud. In de eerste plaats omdat het een bevoegdheid is van een nieuwe gemeenteraad. En in de tweede plaats vinden wij dat het een open gesprek met onze dorpen in de weg staat. De vorm van het vernieuwde dorpenbeleid is de uitkomst van deze dialoog. Waarbij we ons kunnen voorstellen dat er verschillen tussen dorpen mogelijk zijn. **In onze brief van 16 juni aan het college van Scherpenzeel hebben wij ook aangegeven dat er maatwerk mogelijk is. De bestuursopdracht heet niet voor niets “de waarde van verscheidenheid” (....) “**

Datum
5 juli 2021

Zaaknummer

Blad
9 van 10

Rol provincie – bestuursakkoord

De vaststelling van het dorpenbeleid in de nieuwe gemeente Barneveld is uiteindelijk de **verantwoordelijkheid van de nieuwe gemeenteraad**. De gemeenten kunnen zich in de periode tot 1-1-2023 inspannen om dit voor te bereiden en hierover een bestuursakkoord te sluiten. **De provincie is bereid de totstandkoming van dit bestuursakkoord te bevorderen en te faciliteren en kan hierin ook provinciale beleidsinstrumenten en middelen voor inzetten (nl. 3 ton)**. Onder andere voor de toekomst van de **Breehoek** als belangrijke voorziening voor de gemeenschap van Scherpenzeel.

De huidige gemeenteraad van Barneveld heeft reeds aangegeven om het overleg hierover constructief te willen voeren en rekening te willen houden met specifieke wensen en belangen in de verschillende dorpen, waaronder Scherpenzeel. **Zeggenschap op maat** dus. Dit biedt **geen garantie** dat alle eisen en wensen vanuit de huidige gemeenteraad van Scherpenzeel zullen worden ingewilligd. **Wel** biedt het **perspectief op volwassen vorm van zeggenschap en voorzieningenbeleid voor de gemeenschap van Scherpenzeel en daarmee op de beoogde “plus” in het herindelingsadvies**.

Brief fractie Lokaal Belang.

Lokaal Belang Barneveld geeft in haar brief van 30 juni aan PS aan dat het Dorpenbeleid 2.0 als onderdeel van de oplossing Variant 3 Plus door GS is geïntroduceerd. Dit klopt en is gebaseerd op de participatiefase, waarin eigen zeggenschap als belangrijke factor naar voren werd gebracht. **Ook de gemeente Barneveld heeft al in de fase van het open overleg aangegeven (bestuurlijk overleg 1 en 8 december) open te staan voor een volwaardige positie van de gemeenschap en het dorp Scherpenzeel** in een nieuw te vormen gemeente Barneveld. In de recentere bestuursopdracht is dat bevestigd. Zie ook de mail van Hans van Daalen aan Jan Markink op 5 juli (hierboven aangehaald). Plus de inzet die GS laten zien via het voorstel van een bestuursakkoord over dit onderwerp. Dus van een ‘afzwakking’, zoals Lokaal Belang betoogt, is geen sprake.

6. Vervolgproces in Den Haag, financiering frictiekosten, provinciale bijdrage

Vervolgproces Den Haag

Na vaststelling van het herindelingsadvies zal de **Minister van BZK** een standpunt innemen over een in te dienen wetsvoorstel. Zij zal dat voorleggen aan de **Ministerraad** en bij instemming aan de **Raad van State** voor advies. Na verwerking van dit advies zal de minister het wetsvoorstel aanbieden aan de **Tweede Kamer** voor behandeling. Na instemming van de Tweede Kamer zal ook de **Eerste Kamer** het wetsvoorstel behandelen. Zie schema op de volgende pagina:

Datum

5 juli 2021

Zaaknummer**Blad**

10 van 10

Wanneer	Wat
6/7 juli 2021	besluitvorming herindelingsadvies; bij instemming toezending aan de Minister van BZK
september/oktober	Minister neemt besluit over voornemen tot wetsvoorstel indien positief legt dit voor aan de Ministerraad
najaar 2021	Minister legt evt. wetsvoorstel voor aan Raad van State voor advies Advies wordt verwerkt in wetsvoorstel
najaar 2021 (uiterlijk 31/12/2021)	Minister legt evt. wetsvoorstel voor aan Staten-Generaal voor behandeling in 1 ^e helft 2022. Voor inwerkingtreding per 1-1-2023 dient wetsvoorstel uiterlijk 31 december aan Tweede Kamer te zijn aangeboden.
1 ^e helft 2022	behandeling Tweede Kamer en Eerste Kamer behandeling dient voor zomerreces te zijn afgerond in beide Kamers voor inwerkingtreding per 1-1-2023

Financiering frictiekosten

Bij aanvaarding van het wetsvoorstel ontvangt de nieuwe gemeente een bedrag van **€ 4,5 miljoen** als bijdrage in de frictiekosten uit het Gemeentefonds. **Bij vaststelling van het herindelingsadvies** ontvangen de gemeenten gezamenlijk voorafgaand aan de fusiedatum (2020) een bedrag van ca. € 1,1 miljoen voor voorbereidingskosten uit het Gemeentefonds. Zij ontvangen dit bedrag ook als de Minister of de Tweede/Eerste Kamer niet instemmen met het fusievoorstel. Het totaal van **deze 5,6 miljoen moet als toereikend** worden beschouwd voor de daadwerkelijke frictiekosten inclusief voorbereidingskosten als de fusie doorgaat. Als de fusie niet door zou gaan, zal mogelijk niet het volledige bedrag aan voorbereidingskosten nodig zijn, doch dit hoeft niet te worden terugbetaald.

Omdat de tegemoetkoming in de voorbereidingskosten pas vanaf 2022 aan de gemeenten wordt uitgekeerd, zal de provincie deze kosten **tot € 1,1 miljoen voorfinancieren**.

Financiële bijdragen door provincie aan Gelderse herindelingen

Provincie steekt **3 mln** in nieuwe gemeente **(+3 ton voor bestuursakkoord dorpenbeleid)**. Bedrag komt overeen met eerdere Gelderse herindelingen vanaf 2012:

- Bijdrage 3 miljoen voor herindeling Groesbeek, Millingen aan de Rijn, Ubbergen (gemeente Berg en Dal).
- Bijdrage 3 miljoen voor herindeling Zevenaar, Rijnwaarden (gemeente Zevenaar).
- Bijdrage 3 miljoen voor herindeling Geldermalsen, Lingewaal, Neerijnen (gemeente West-Betuwe).